

Sygn. akt III AUa 585/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSO del. Beata Górską (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2014 r. w Szczecinie

sprawy B. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 czerwca 2013 r. sygn. akt IV U 1304/13

oddala apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Romana Mrotek SSA Barbara Białecka

Sygn. akt: III A Ua 585/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił ubezpieczonej B. N. uchylecia decyzji z dnia 9 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 z zm.) prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku. W uzasadnieniu sporządzonym do decyzji wskazano, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku nie ma zastosowania do przypadającego przed dniem 22 listopada 2012 roku okresu zawieszenia emerytur na podstawie wyżej wymienionych przepisów prawnych. Tym samym brak jest podstaw do wypłaty wyrównania emerytury zawieszona we wskazanym okresie.

Ubezpieczona B. N. zaskarżyła powyższą decyzję odwołaniem wniesionym w dniu 17 kwietnia 2013 roku podnosząc, iż nie zgadza się z wydaną decyzją organu rentowego. Ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uchylenie wcześniejszej decyzji organu rentowego z dnia 9 września 2011 roku i nakazanie organowi rentowemu wypłaty emerytury poczynając od dnia 1 października 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. w odpowiedzi na odwołanie wniosła o jego oddalenie powtarzając argumenty użyte w uzasadnieniu decyzji z dnia 27 marca 2013 roku. Organ rentowy nadmienił, że ubezpieczona B. N. nabyła prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2005 roku i nie mieści się w kręgu osób wskazanych w uzasadnieniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

B. N. urodziła się w dniu (...)roku. Od 14 maja 2001 roku do nadal pracuje w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K..

W dniu 16 grudnia 2005 roku ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 19 grudnia 2005 roku (znak: E (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przyznał B. N. prawo do emerytury począwszy od 1 grudnia 2005 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę wyżej wskazanego świadczenia, albowiem ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie.

Od 1 lipca 2000 roku do 7 stycznia 2009 roku obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wprowadzał zasadę każdorazowego zawieszania prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Tym samym w chwili nabycia prawa do emerytury B. N. nie mogła jednocześnie kontynuować zatrudnienia i otrzymywać emerytury.

Wypłatę emerytury podjęto dopiero decyzją z dnia 18 maja 2010 roku ((...)), gdyż w tym okresie przepisy pozwalały już na jednoczesne pobieranie emerytury i kontynuowanie zatrudnienia.

Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 roku w związku ze zmianą przepisów (wszedł w życie art. 103a ustawy emerytalnej) – decyzja z dnia 9 września 2011 roku znak:(...)

W okresie pomiędzy wydaniem decyzji z dnia 18 maja 2010 roku a decyzją z dnia 9 września 2011 roku organ rentowy na indywidualny wniosek ubezpieczonej niejednokrotnie zawieszał i wznawiał wypłatę świadczenia emerytalnego.

Ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) dokonano nowelizacji ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.), w wyniku której zmieniono przepis art. 103 ust. 1 i ust. 2 oraz dodano art. 103a. W rezultacie zniesiono możliwość pobierania świadczenia emerytalnego bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą osobom, którym organ rentowy przyznał emeryturę po 8 stycznia 2009 roku. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku emeryci, którym ZUS przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011 roku mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011 roku.

W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny w sprawie o sygn. akt K 2/12 orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy,

jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został opublikowany w Dzienniku Ustaw pod poz.1285 w dniu 22 listopada 2012 roku.

W dniu 30 listopada 2012 roku ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę świadczenia emerytalnego za okres od dnia 1 października 2011 roku.

Decyzją z dnia 20 grudnia 2012 roku organ rentowy podjął wypłatę emerytury począwszy od dnia 22 listopada 2012 roku tj. od dnia, w którym został opublikowany wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Jednocześnie kolejną decyzją z dnia 27 marca 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej B. N. uchylecia decyzji z dnia 9 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku.

Ubezpieczona B. N. po raz pierwszy nabyła ona prawo do emerytury z dniem 1 grudnia 2005 roku (decyzja z dnia 19 grudnia 2005 roku znak: E (...)). W dacie tej obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym, prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. W konsekwencji, ubezpieczona nabywając prawo do emerytury nie mogła łączyć pracy zarobkowej u dotychczasowego pracodawcy z pobieraniem świadczenia emerytalnego, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Dlatego też decyzja przyznająca emeryturę od dnia 1 grudnia 2005 roku jednocześnie zawieszała jej wypłatę.

Wypłatę emerytury podjęto dopiero decyzją z dnia 18 maja 2010 roku ((...)), gdyż w tym okresie przepisy pozwalały już na jednoczesne pobieranie emerytury i kontynuowanie zatrudnienia.

Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 roku – decyzja z dnia 9 września 2011 roku znak:(...)

Obowiązywał już wtedy przepis art. 103a ustawy emerytalnej, który dodany został przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr257, poz.1726 z późn.zm.) z dniem 1 stycznia 2011 roku. Na mocy tego przepisu powrócono do uregulowania wcześniej istniejącego tj. wspomnianego art. 103 ust. 2a, kiedy zniesiono możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą. Regulacja ta objęła wszystkich emerytów, którzy nie rozwiązali stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę, a więc nie tylko tych którzy prawo do emerytury uzyskali poczynając od 1 stycznia 2011 roku ale również, na mocy przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, tych którzy przeszli na emeryturę przed tą datą. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem, ci emeryci, którym organ rentowy przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011 roku mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011 roku. Po tej dacie, aby jednocześnie pobierać świadczenie emerytalne i wynagrodzenie ze stosunku pracy należało chociaż na jeden dzień rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą.

W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w którym orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227, z późn.zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W swym uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny zastrzegł, że badał on wyłącznie, czy ustawodawca mógł na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z

FUS – przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego – na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego.

Zapadły w dniu 13 listopada 2012 roku wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi się zatem jedynie do tych osób, które w tym wyżej wymienionym krótkim okresie po raz pierwszy miały wydaną decyzją o przyznaniu emerytury (ustalone prawo do emerytury), bo tylko one uzyskały prawo nabyte niezawierające wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczona, w stosunku do której po raz pierwszy ustalono prawo do świadczenia emerytalnego w dniu 1 grudnia 2005 roku, a zatem poza okresem wskazanym przez Trybunał Konstytucyjny tj. poza okresem od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku nie może zasadnie żądać uchylecia decyzji organu rentowego z dnia 9 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku i żądać wypłaty emerytury poczynając od dnia 1 października 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami skutecznie powołując się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, albowiem do niej wskazane orzeczenie w ogóle nie będzie miało zastosowania. Ubezpieczona nie jest bowiem w kręgu osób objętych treścią orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. W pierwszej decyzji z dnia 19 grudnia 2005 roku wydanej w przedmiocie przyznania świadczenia emerytalnego uzyskała ona prawo nabyte zawierające wymóg rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. W tym czasie, aby uzyskać świadczenie emerytalne ubezpieczona nie tylko musiała osiągnąć wiek emerytalny oraz posiadać odpowiedni staż emerytalny, ale również była zobligowana rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą, bo taka w tamtym okresie przed 8 stycznia 2009 roku była treść ryzyka emerytalnego dla osób, które przeszły na emeryturę. Składając wniosek o emeryturę w 2005 roku ubezpieczona wiedziała, że ustawodawca nakazuje rozwiązywać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą celem uzyskania wypłaty świadczenia emerytalnego. Tym samym nakazanie ubezpieczonej, ponownie od 1 października 2011 roku rozwiązania stosunku pracy aby B. N. mogła pobierać świadczenie emerytalne, nie godzi w jej zasadę ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa, bowiem taka była treść jej prawa nabytego w dniu 1 grudnia 2005 roku.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ubezpieczona nie jest osobą, której ustalono prawo do świadczenia emerytalnego (decyzją pierwszą) w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., nie nabyła tego prawa w tym okresie, bowiem je już realizowała od 1 grudnia 2005 roku. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku sygn. akt K 2/12 opublikowany w dniu 22 listopada 2012 roku (DZ.U.2012.1285) nie dotyczy zatem ubezpieczonej B. N. i tym samym jej wniosek o wypłatę zawieszono świadczenia emerytalnego poczynając od 1 października do 21 listopada 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami jest niezasadny. Z tych samych względów nie jest możliwe uchYLECIE decyzji organu rentowego z dnia 9 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo ubezpieczonej do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku.

Apelację od powyższego wyroku wniosła ubezpieczona.

Zaskarżyła w całości powyższy wyrok, zarzucając mu;

- naruszenie prawa materialnego, a w szczególności:

1. Art. 27 w związku z artykułem 103 ust. 2 ustawy z 17.12.1998 r, o emeryturach I rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych -1. jedn. z 2009 r, Dz. U. Nr 153 poz. 1227 z zm. przez jego błędną wykładnię, skutkującą oddaleniem odwołania od decyzji ZUS z dnia 27.03.2013 r., na mocy której odmówiono wypłaty zawieszonoj emerytury od dnia 01.10.2011 r. do dnia 21.11.2012 r. i tym samym doszło do nie zastosowania przepisów zawartych w artykułach 133 ust. 2 i 135 ust. 3 wyżej cyt. ustawy.

2. Art. 190 ust. 3 i 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997 r. /Dz. U. 1997.78.483/ przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r., sygn.

akt: K 2/12 wywiera skutek prawny od dnia jego ogłoszenia tj. /ex nunc/, a nie od chwili wejścia w życie wadliwego przepisu prawa,

- naruszenie prawa procesowego, a w szczególności:

1. art. 316 kpc- polegające na nieuwzględnieniu stanu rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy – zgodnie z przepisem art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie Trybunału konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą wsteczną, tym samym nie było możliwości prawnej uznania zaskarżonej decyzji z dnia 27 marca 2013r. , a tym samym także decyzji z dnia 9 września 2011r. w dacie wyrokowania tj. 4 czerwca 2013r. za prawidłową , gdyż wynikała ona z przepisu, który Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z ustawą zasadniczą,

2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegające na przyjęciu, że od daty wypłaty świadczenia tj. od dnia 1 maja 2010r. wielokrotnie zawieszala i podejmowała wypłatę emerytury. Nigdy tego nie robiła zawsze miało to miejsce z inicjatywy organu rentowego.

Podala również, że nabyła prawo do emerytury na podstawie art. 27 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wypłatę świadczenia podjęto od dnia 1 maja 2010r. na podstawie przepisu art. 37 pkt. 5 lit. A ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o emeryturach kapitałowych, który wprowadzał art. 103 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a następnie utraciła prawo do wypłaty przyznanego świadczenia na podstawie niekonstytucyjnego przepisu art. 103 a wprowadzonego art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Poraz pierwszy doszło do zawieszenia świadczenia od dnia 1 października 2011r.

Wskazując na powyższe podstawy apelacyjne, wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i ustalenie, że ma prawo do wypłaty wstrzymanej emerytury od dnia 01.10.2011 r. do dnia 21.11.2012 r. z odsetkami ustawowymi od każdej miesięcznej raty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni nie jest zasadna.

Postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Rozważając zakres kognicji sądu odwoławczego Sąd Najwyższy stwierdził, iż sformułowanie „w granicach apelacji” wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07, niepubl.). Dodatkowo należy wskazać, iż dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, sąd drugiej instancji może podzielić i uznać za własne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Może również zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji, i to zarówno po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, jak i bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (por. uchwała składu 7 sędziów Izby Cywilnej z 23 marca 1999 r., sygn. akt III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7–8, poz. 124).

Przedmiot sporu dotyczył wznowienia ubezpieczonej wypłaty świadczenia emerytalnego za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. W tym zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich

kwalifikacji prawnej, uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji Sąd Odwoławczy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie jest oczywisty i niesporny. Nie ma wątpliwości co do faktu, że wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury od 1 grudnia 2005 roku, kiedy obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej i w oparciu o ten przepis wnioskodawczyni zawieszono wypłatę emerytury wobec kontynuowania przez nią zatrudnienia. Po uchyleniu tego przepisu, na wniosek skarżącej wypłata świadczenia została wznowiona. Wobec wejścia w życie art. 103a ustawy emerytalnej, skarżącej ponownie zawieszona została wypłata emerytury, gdyż skarżąca nadal pracowała.

Skarżąca opiera swoje roszczenie o wznowienie wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku na treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Sąd Okręgowy prawidłowo jednak ocenił, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie ma zastosowania do sytuacji wnioskodawczyni.

W wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku (Dz.U. z 2012 r., poz. 1285) Trybunał orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającego z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Co istotne, Trybunał wskazał w uzasadnieniu orzeczenia wyraźnie, iż obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. W stosunku do tych osób przepis art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, w zakresie, w jakim przewiduje zastosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, utracił bowiem moc obowiązującą z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 roku.

Analiza okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wskazuje, że wnioskodawczyni, która prawo do emerytury nabyła od 1 grudnia 2005 roku, nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku.

Reasumując, wskazać należy, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki, które uprawniały organ rentowy do zawieszenia wypłaty emerytury ubezpieczonej w okresie od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Ubezpieczona w dniu wejścia w życie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej (1 października 2011 roku) pobierała przyznane jej świadczenie, kontynuując jednocześnie zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 listopada 2008 roku. Uznać zatem należy, iż swoim zachowaniem wyczerpała dyspozycję znowelizowanego art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zaś organ rentowy zasadnie wstrzymał jej wypłatę świadczenia emerytalnego. Tym samym zaskarżoną decyzję organu rentowego należy uznać za prawidłową i odpowiadającą obowiązującemu prawu. Stwierdzić bowiem należy, że zawieszenie wypłaty świadczenia w okresie od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku (w tym czasie ubezpieczona nieprzerwanie kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 listopada 2008 roku) nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku o wypłatę świadczeń emerytalnych za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Innymi słowy niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść zaskarżonej decyzji, co powodować musiało oddalenie odwołania.

Przechodząc dalej wskazać należy, iż twierdzenia skarżącej, iż podstawa rozstrzygnięcia tj. art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS narusza konstytucyjną zasadę ochrony praw nabytych oraz równości obywateli wobec prawa są chybione.

Zgodnie z ustalonym orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego dotyczącym zasady ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, istota tej zasady sprowadza się do nakazu takiego stanowienia i stosowania prawa, by obywatel mógł układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki prawne, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji (zob. np. orzeczenie TK z 24.05.1994 r., K 1/94, OTK w 1994 r., cz. I, poz. 10, s. 78; wyrok z 02.06.1999 r., K 34/98, OTK ZU nr 5/1999, poz. 94, s. 482). Z ogólnej zasady ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa wynika szereg zasad szczegółowych, do których należy m.in. zasada niedziałania prawa wstecz, obowiązek wprowadzania zmian do systemu prawnego z zachowaniem odpowiedniej *vacatio legis* oraz zasada ochrony praw nabytych. Ta ostatnia zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczania praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Zasada ochrony praw nabytych zapewnia ochronę praw podmiotowych - zarówno publicznych, jak i prywatnych, a także maksymalnie ukształtowanych ekspektatyw tych praw, a więc sytuacji prawnych, w których zostały spełnione wszystkie zasadnicze przesłanki ustawowe nabycia określonych praw podmiotowych określone przez prawo. Ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że odstępianie od zasady ochrony praw nabytych jest dopuszczalne, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Zasada ochrony praw nabytych chroni wyłącznie oczekiwania usprawiedliwione i racjonalne. Istnieją dziedziny życia i sytuacje, w których uprawniony musi liczyć się z tym, że zmiana warunków społecznych lub gospodarczych może wymagać zmian regulacji prawnych, w tym również zmian, które znoszą lub ograniczają dotychczas zagwarantowane prawa podmiotowe.

Odnosząc powyższe rozważania Trybunału Konstytucyjnego do niniejszej sprawy należało stwierdzić, że w dniu nabycia prawa do emerytury ubezpieczoną obowiązywało – na co zwrócono uwagę powyżej - ograniczenie wynikające z treści art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczona miała świadomość, że składając wniosek o emeryturę świadczenie z tego tytułu nie będzie jej wypłacane, gdyż nie rozwiązany został stosunek pracy i ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie z dotychczasowym pracodawcą. Ubezpieczona dokonała zatem stosownego wyboru i należało przyjąć, że ów wybór akceptowała.

Mając na uwadze powyższe, podzielając stanowisko Sądu I instancji i uznając apelację wnioskodawczyni za bezzasadną, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

del. SSO Beata Górka SSA Romana Mrotek SSA Barbara Białecka